

The Concept of Space Based on The Sense of Place

The Sense of Place

Ability to Understand

Intelligence

Ability to Understand

Be Aware of Situation

Sense

Feel

Space

Customary Order

Place

a Position of Belonging

Sequence

Particular Portion

مفهوم مکان

مکان به فضایی اطلاق می شود که از مجموعه ای از اعضا تشکیل شده است و این اعضا در ارتباط خاصی در کنار هم وجود دارند.

هر کدام از این اعضا متشکل از اعضای کوچک تر در اشکال و فرم های خاص خود هستند. حتی این اعضا خورده دارای ارتباط مخصوص و دارای یک هدف مشترک هستند.

ارتباط کلی تمامی اعضا موجود در فضا دارای یک هدف مشترک است که بیانگر اتفاقات مشخص در غالب رفتار های مشخص هستند.

مفهوم احساس

احساس یک فرایند ذهنی است که توسط گیرنده‌های ذهن انسان به شهود و پس اتفاق فعل و انفعالاتی درون ذهن به درک او می‌رسد.

مغز انسان دارای ۵ گیرنده است. گیرنده‌های شنوایی، لامسه، بویایی، چشایی و بینایی. این گیرنده‌ها امواج صدا، جنس سطوح، عطر، طعم و اشکال اعضای فضای را به مغز انسان منتقل می‌کنند.

مغز انسان خاستگاه آگاهی و تجربیات ذهنی می‌باشد. آگاهی از جهان اطراف حاصل تفکر و تأمل بین اطلاعات ذهنی و اطلاعاتی است که گیرنده‌های مرتبط با مغز مشاهده می‌کنند.

مفهوم حس مکان

حس مکان یک ساختار چند بعدی و به هم پیچیده است که برای توصیف روابط بین افراد و فضاهای با یکدیگر مورد استفاده قرار می‌گیرد. در هر فضای با توجه به روابط اعضاء، احساسات مختلفی شکل می‌گیرد و آن را به افراد منتقل می‌کند.

افراد با توجه به تجربیات و ساختار ذهنی خود، برداشت‌های مختلفی از ساختار فضای کسب می‌کنند. این شکل‌گیری تفکر و احساس‌های درک شده باعث تعامل فرد با مکان می‌شود.

توسط حس مکان ما می‌توانیم روابط بین اشیا و انسان‌ها را توصیف کنیم.

پارامتر های حس مکان



نقش حس مکان

حس مکان دارای دو جنبه می باشد:

* حسی که مکان به انسان منتقل می کند

* حسی که انسان از مکان درک می کند.

حس مکان همان به وجود آمدن دلبستگی های احساسی و درک روابط موجود در مکان های خاصی که فرد در آن حضور دارد، می باشد.

این مفهوم نقش مهمی در مبحث مختصات انسانی و درک ماهیت طبیعی مکان و جلب ابعاد درکی و شناختی در تجربیات موجود در فضا می باشد.

نقش حس مکان

در توصیف ویژگی ها و تمایز های منحصر به فرد مکان های به خصوص، کاراکتر خاص هر فضای مشخص می شود. این ویژگی ها به صورت کلی دو دسته می شوند.

وجه منفی:

ترس

بی مکانی

نبود حس تعلق به مکان

وجه مثبت:

آرامش و آسایش

امنیت

رفاه ناشی از حس تعلق به مکان

نمایی برای مفهوم حس مکان

مکان: ایستگاه اتوبوس - خط تندرو

اتوبوس، یک وسیله‌ی نقلیه می‌باشد که افراد می‌توانند به صورت خصوصی و یا عمومی از آن برای حمل و نقل افراد و یا اشیا استفاده کنند.

تعداد افرادی که می‌توانند با آن جا به جا شوند ما بین یک الی ۲۵ نفر می‌باشد. (بسته به فضای اتوبوس)

اتوبوس‌های عمومی عمدتاً برای جا به جایی افراد و اجسام بین کشورها، شهرها و فواصل نزدیک درون شهری به کار می‌روند.

اتوبوس های درون شهری دارای ۲ پایانه‌ی رفت و برگشت هستند. که ما بین پایانه‌ها جایگاه‌هایی وجود دارد که افراد در آن مکان جمع شده و از اتوبوس استفاده می‌کنند.

سیستم حمل و نقل اتوبوس‌های درون شهری انواع مختلفی دارد که یکی از این سیستم‌ها اتوبوس خطوط تند رو نامیده می‌شود. در این خطوط سعی می‌شود جا به جایی‌ها در کمترین زمان صورت بگیرد.

جمع آوری انسان‌ها در یک مکان

تسريع در زمان استفاده افراد از اتوبوس

نشان دادن مسیر رفت و آمد اتوبوس

سوار و پیاده شدن افراد در یک زمان

* هدف از وجود ایستگاه‌های اتوبوس:

تحلیل مکانی ایستگاه اتوبوس - خط تندرو

ایستگاه های موجود بین دو پایانه در تهران دارای چندین فضا برای انجام سلسله کارها می باشد.

ورودی و خروجی ایستگاه

پرداخت هزینه ی جا به جایی

مسیر یابی و نقشه ی کلیه ایستگاه های موجود در مسیر

محل انتظار برای استفاده از اتوبوس

این فضا ها عبارنتد از:

فضای ورودی و خروجی ایستگاه

وجود دارد.

موانع نشان دهنده ایستگاه و مسیر

نرد و حفاظ ها

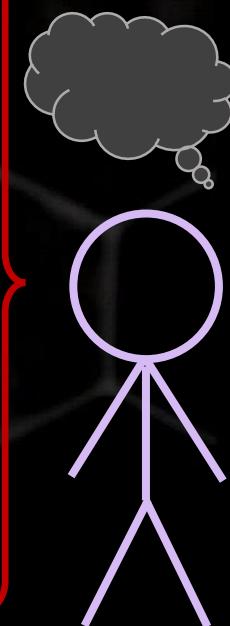
رمپ ورودی و خروجی

در این فضا عناصری مانند :

موانع نشان دهنده ایستگاه و مسیر



- ایجاد حس استواری و استحکام؛
حرکت و پویایی
- بدنه‌ی استوانه‌ای شکل
قائده‌پایین بزرگتر از قائده بالا
- نگه دارنده آب یا ماسه
- حجم کم و وزن زیاد
- با تغییر دما پیوند‌های ملکولی عرضی شکل می‌گیرد → جنس پایلیمر ترموموست
- رنگ آبی و سفید: ایجاد حس امنیت و درستی
- جایگاهی برای علائم ترافیکی
- ایجاد حس ترس و هیجان با معنای احتیاط
- رنگ زرد



نرد و حفاظ ها

جهت دهنده مسیر حرکت از
خارج از ایستگاه تا درون جایگاه
حایل خیابان و جایگاه

اشغال فضایی کمتر با توجه به عرض خیابان
چیدمان حفاظ در موازات جهت خیابان

ارتفاع شیشه تا سقف و شفاف
پرچین شیشه ای با پایه فلزی سمت مسیر ماشین رو

سبک و سهولت در حمل

جنس فلزی تو خالی و با روکش

نرده و حفاظ ها

برای داشتن دید به محیط اطراف

پرچین فلزی سمت مسیر اتوبوس با ارتفاعی تا کمر فرد بالغ

ایجاد مفهوم محیطی پویا در چهار چوب قوانین

اشکال منحنی درون مستطیل

سهولت در تعمیر و نگهداری

اتصالات دائم (جوشکاری)

رمپ های ورود و خروج

مسیر درست ورود و خروج از ایستگاه

درگاه و مسیر برای رسیدن به جایگاه انتظار
برای افراد سالم و معلول حرکتی

پایه نگه دارنده لایه سیمان
و فلز و حفاظ ها

کف پوش با لایه نازک از سیمان
به رنگ قرمز

پوشاننده پایه های آجری

زاویه شیب حدوداً ۳۰ تا درجه

رمپ های ورود و خروج

ایجاد کمترین فشار واردہ
وزن انسان به پاها

جلوگیری از لیز خوردن فراد هنگام راه رفتن
ایجاد میل و اشتیاق برای تحرک در مسیر

زاویه شیب حدوداً ۳۰ تا درجه

ورقه‌ی فلزی زیر سیمان
واسکلت آجری

استحکام

فضای پرداخت هزینه‌ی جابه‌جایی

در این فضا عناصری مانند :

تجهیزات شارژ کارت بلیط

فرد نظارت کننده بر پرداخت‌ها

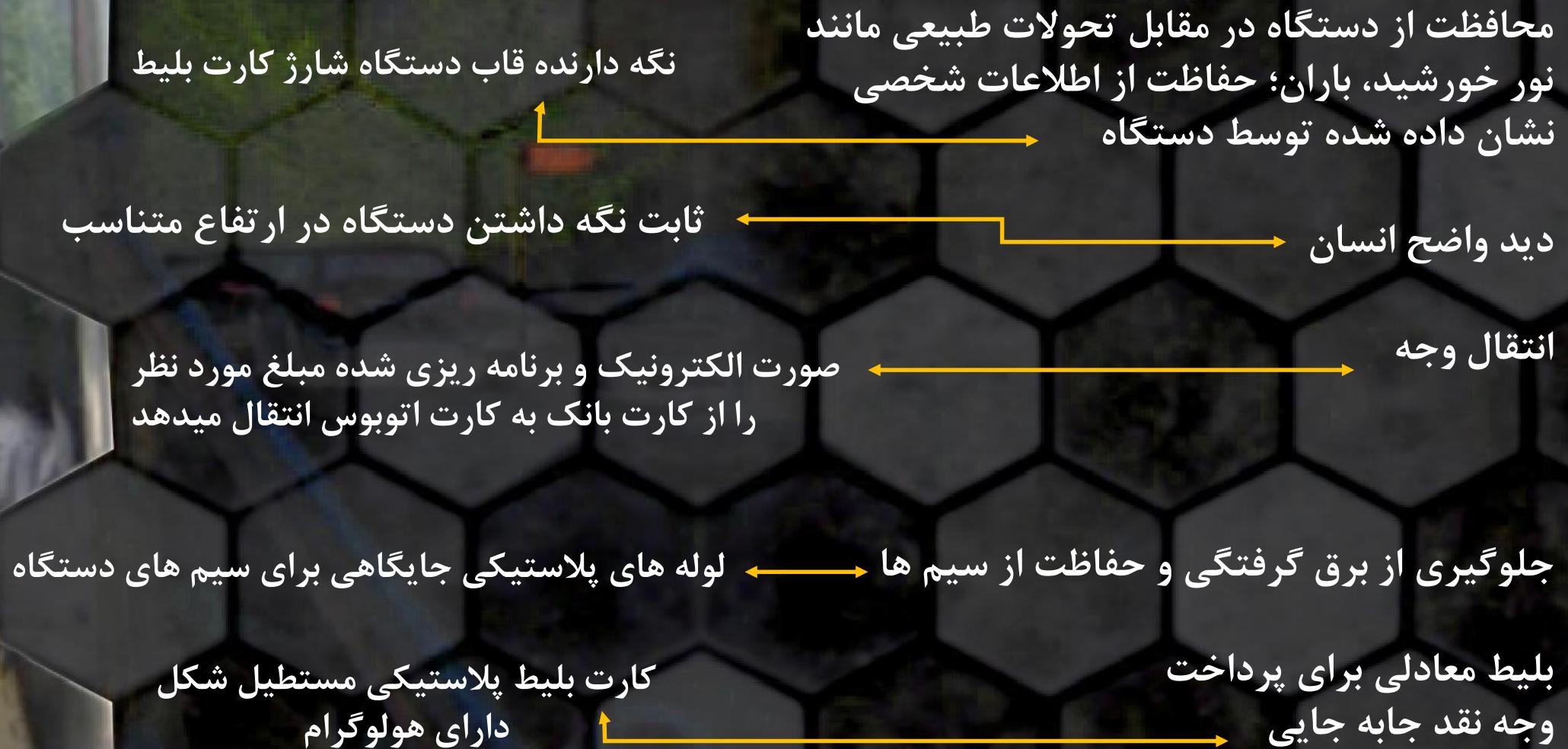
تجهیزات اسکن کد QR

وجود دارد.

تجهیزات شارژ کارت بلیط

- 
- ایجاد احساس پویایی با قائدہ دایرہ
- خوانا بودن نوشته ها و علائم دستگاه
- جلوگیری از تکان خوردن پایه
- مقاومت بیشتر در تکان های مکرر
- استحکام و استواری
- پایه استوانه ای با دو قائدہ با اندازه یکسان
- اتصال دائم، جوشکاری ورقه و پایه
- اتصال نیمه موقت جوشکاری به نرده با کمک میله آهنی
- ارتفاعی متناسب با فاصله کانونی عدسی چشم کاربر
- پایه استوانه شکل با اتصال پرج به زمین
به کمک ورقه آهن استوانه ای شکل

تجهیزات شارژ کارت بلیط



دستگاه پرداخت هزینه جا به جایی

نزدیک کردن طرح کد
به شناسه خوان دستگاه

دارای نمایش نقشه ذهنی
از نوع فعالیت دستگاه

رنگ سبز نشانه
تصدیق نوع فعالیت

پرداخت هزینه جا به جایی

مستطیل شکل با رنگ سبز
درسمت پایین رویه دستگاه

شناسه‌ی دیجیتالی

جاگاه خواندن کد QR بلیط
اتوبوس

۷۰۷۶



مسیر یابی کلیه ایستگاه های موجود در مسیر

در این فضا عناصری مانند :

تابلو اعلانات ساعت عبور و مرور اتوبوس ها

نقشه مسیر رفت و آمد اتوبوس ها

تابلو نام ایستگاه قبل و بعد

وجود دارد.

محل انتظار برای استفاده از اتوبوس

در این فضا عناصری مانند :

سطل زباله

حافظه های نرده ای

نمایشگر های تبلیغاتی

سکوی انتظار کوتاه مدت

نشیمنگاه برای انتظار بلند مدت

وجود دارد.

Meaning

Form

Sense
of
place

Activity

- حس بودن در اجتماع
- تجربیات از احساسات رنگ ها و فرم ها
- سلسه مراتب استفاده از اتوبوس
- رفت و آمد راحت
- امنیت و آرامش

- فرم های ایستا
- فرم های منحنی در چارچوب
- جدا کننده خیابان و ایستگاه
- فرم های پویا و القا کننده حس جنبش

- نشستن و ایستادن در ایستگاه
- بررسی صحت پرداخت
- مطالعه تابلو اعلانات
- انتظار در ایستگاه
- سوار و پیاده شدن
- پرداخت هزینه
- شارژ کارت بلیط
- ورود و خروج
- فرد به ایستگاه

منابع و مأخذ:

<https://www.researchgate.net/>

<https://www.northernarchitecture.us/urban-design-3/a-sense-of-place.html>

<https://www.mdpi.com/2075-4698/10/4/83>

<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0047287513496474?journalCode=jtrb>

<http://sciencedirect.com/>

<http://dictionary.Cambridge.org>